

ШУШАДА ВАГИФ ПОЕЗИЈА КҮНЛӘРИ

Июлун 28-н көчөсү биз, бир дәстә әдәбијат вә иңчәсәт ишчиләри Шушаја јола дүшдүк.

Бакы—Степанакерг гатары бизи Агдама чатадырды. Елә бурада гатардан еңмәли ол-дуг. Бизи гаршыладылар. Машындара ојлашиб, әскәрлә-рини мүшәјоти алтында Шу-ша галасына үз тутдуг. Һәм-зә мүәллимин вә Чинназ ха-нымин бизимлә биркә Агдам-дан Шушаја кетмәси ев јијә-ләринин гонаглары јолунда һәр чүр озаба гатлашачагла-рына, гәлбимиздәки тәсәлли вә инамы мөһкәмләндирәмәк-ләринә доғру атылмыш чох нәчиб бир аددым иди. Чүнки 40 километрлик јол 7 јердә бағланмышды. Бу ојри-үјрү дөңкәләрден кечә-кечә, бу тиксимләри ача-ача ирәлилә-дик.

Әскәран алтында, Ага көр-пүсү јанымда јамачлардан јо-ла чај дашлары дығырлајан чығал-милләтчиләр бу күн көзә көрүмүрдүләр, кнәлән-мишдиләр. Өз дашымызын өз башымыза јағмағы агыр дөрдди. Вајаг кәлдијимиз га-тарда бизим купенки дө икн-ли шүәсиники бирини — чәд тәрәфдәкини үч күн бундан әввәл даш атыб сымдырмаш-дылар. Шүшәни сымдырмаға нә вар ки?..

Шушаја кәлдик, көрдүк ки, Шүшәни сымдырмаг ол-маз! Шүшә илә Шүша гәшә-лашанда мөгбәрсини әңјәрәтә кәлдијимиз «Азәрбајҗан түрк-ләрини мөшһур вә мүғтәдир шаири М. В. Вагиф»-ни (Ф. В. Көчәрдә) вахтило дилләр өз-бәри олан фарсча дедији бир бейт јада дүшдү, сәтри тәрчү-мәси беләдир:

«Әкәр мәки горујан
мәки бикдијимдирсә,
О шүшәни дамын
агушунда да горујар.

Һәмишә олдугу ки, адам-лар бир-бир, ики-бир мөгбәрә-нин габагына јыгышырдылар. Бу ил әввәлки илләрдән фәрг-ләйирди. Һәкирино, мөһринә адәт еләдијимиз мејданда бу ил адам бир аз аз иди. Чүн-ки истираһәтә кәләнләр сәј-рәлмишди. Һәр ил Шүшәни дағ һавасыны удаһларын бир гисми јол, нағдијат, һамыја мә'лум олан сәбәбләр учба-тындан бу ил кәлә билмә-мишләр.

Мејдана Бакыдан, Агдам-дан кәлмиш гонаглар топлаш-мышдылар. Ушагдан тутмуш та назирадәк һамы бурда иди.

Вашы булуда чатаң уча мөгбәрәнин өзү бойда кәлкә-синә сығыммышды адамлар. Мөгбәрәни ичәрисиндәки синә дашы тәр ччәкләрлә сүсләнди.

Мөгбәрәнин онүнә гајыт-дыг.

Азәрбајҗан КП Шуша Ра-јон Комитәсинин биринчи ка-тиби В. Чәфәрәв јолдаш ше'р бәјрамнын ачды. О, сөзү Азәрбајҗан Јазычылар Итти-фағы идәрә һәј'әтинин кати-

би, көркәмли шаир Чабир Новруза верди.

Ч. Новруз бу ше'р күнлә-рини кореклијиндән даныш-ды. Бөјүк Вагифиң көзәллә-ри вәсф еләјән икинчисә гәшмаларында, дүнјаны ол-дугу ки ми көстәрән «Көрмө-дим» мүхәммәсиндән тутар-лы мисаллар чәкди. Күнү-мүзлә бағлады. Ше'р охуду.

Сәһра шаирләрдан Әһмәд Елбрус, Зәлимхан Јағуб, Әли Маһмуд, Илһам Чәфәрәв, Гасым Гыргызылы, Зәһрә Чә-фәрәва, Әјүб Ширванлы, Вај-налчы Мөһмәд, Андә Әлијева, Иса Шүшалы, Илһам Маһму-дов, Кәрим Кәримли, Иса Әвәзәв, Мотлоб вә башгала-ры чыхыш етдиләр.

Сәһра јазычы Ариф Шамо сәз алды. Бу күнләрлә сәслә-шән ше'риндән бир парча охуду.

Бурда чыхыш еләјәнләр илә динләјичиләр арасында көзә көрүнән, әллә тутулан ишыг телләри — күнәш шүә-ләрына бәзәјирди. Үрәкләр һәмәһәнк дөјүнүрдү. Һәр сәз, һәр мисра, һәр бейт тарихә, көкә гајыдырды, бу күнү тә-рәнинүм еләјирди, сабаһа сәс-ләјирди.

Вәтән, Гарабаг, Шүша вә мөһәббәт — од, су, һава, тор-паг ки ми сәпилмишди сәбр-ләрә.

Бөјүк шаир Вагиф өз мөгбә-рәсиндә раһат ујуја биләр. Онун новоләри бу мүғәддәс мөзарын вә торпағын тәәсү-бүнү чәкирләр вә чәкәчәкләр.

Сәһра ел галхды Чыдыр дү-зүнә. Орда бизи бөјүк маһны шәһлији көзләјирди.

Үзү күнәшә баханда сол-әлдә, Топхана мөһәсиндә ичәзәсиз тикилән алүминиум заводу үчүн көмәкчи мүәс-сәни јарымчыг диварлары, сағ әлдә, Чыдыр дүзүнүн ба-шы үстә учалан јамачда ичә-зәли тикилән Сәһијә Назир-лијини јарымчыг галмыш саваторијасы. Бу мунис тор-пағын үстә ики губар ки ми ағарырды. Һәр ики тикили кәршич-кәршич сәкүлмәли, ме-шәдән чим кәсилиб кәтирил-мәли, торпағын јаралары тор-пага сарынмалыдыр. «Хары бүлбүл» мәскәни Сары бүлбү-лә гајтарылмалыдыр.

Исәнин бу тарихи јерләри газыг-газыг еләмәјә һаггы јохдур. Мусиги сәдалары әт-раф дағлары бүрүмүшдү. Ба-кыдан кәлмиш иңчәсәнәт у-саталары — мүғәнниләр Баба Маһмудәв, Сәкинә Исмајы-лова, тарчы Илгар вә башга-лары Чыдыр дүзүндә көрүн-дүләр.

Агдам вә Шүша халг чал-гы әләтләри ансамбллари бир-бирини әвәз еләдиләр.

Бу јерләрин мә'чүзәси олан мугам јенә дө инсанлары вә тәбиәти сәһрләди вә дүнјаја бир даһа билдирди ки, нә гә-дәр шумалылар вар, Шүша да олачаг, Вагиф дө, бу мөг-бәрә дө, бу ше'р күнләри дө!